

РЕШЕНИЕ

№ 139

гр. Велико Търново, 12.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ М. РОМАНОВА
като разгледа докладваното от ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА Въззивно
търговско дело № 20234001000148 по описа за 2023 година

С Решение № 36/15.03.2023 год. по т. д. № 119/2022 год. Плевенският окръжен съд осъдил на осн. чл. 432, ал.1 КЗ вр. чл. 52 и чл. 51, ал.2 ЗЗД „Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД - гр. София да заплати на Т. М. И. от гр. Койнаре, обл. Плевен сумата от 80 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди от настъпило на 16.12.2020 г. в гр. Койнаре ПТП, ведно със законната лихва върху главницата от 05.05.2021 г. до окончателното изплащане.

Осъдил на осн. чл. 78, ал.1 ГПК и чл. 38, ал. 2 ЗА „ЗД “Бул Инс“ АД да заплати на адв. Р. М. като процесуален представител на Т. М. И. адвокатско възнаграждение в размер на 2 930 лв., а по сметка на ПлОС ДТ в размер на 3 200 лв.

Решението е постановено при участието на трето лице - С. С. С. - помагач на ответника.

Въззивна жалба против решението в частта, с която искът е уважен за сумата над 30 000 лв. до присъдения размер от 80 000 лв. е подадена от ответника „ЗД „Бул Инс“ АД чрез пълномощника адв. И. Ж.. Счита решението за неправилно в обжалваната част, тъй като съдът не е взел предвид всички установени по делото факти и не ги е отчетел в тяхната съвкупност. Определеният от съда размер от 100 000 лв. надвишава размера на исковата претенция. Обезщетението не съответства на

реално претърпените от ищцата болки и страдания и на принципа на справедливост. Безспорно по делото е налице съпричиняване, но освен посоченото от съда нарушение на чл. 108, ал. 2, т. 1 от ЗДвП, по делото са налице данни и за други нарушения на правилата за движение, допуснати от пешеходката – чл. 108, ал. 1 от ЗДвП и чл. 160, ал. 1 от ППЗДвП, на чл. 114 от ЗДвП и чл. 166 от ППЗДвП. Моли съда да отмени решението в обжалваната част и да постанови ново, с което да отхвърли предявения иск за сумата над 30 000 лв. Направено е искане за присъждане на разноски съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК.

Въззиваемата Т. М. И. чрез пълномощника си адв. Р. М. оспорва жалбата и я счита за неоснователна. Моли съда да я остави без уважение, като потвърди решението в обжалваната част. Изложени са подробни съображения по оплакванията в жалбата. Направено е искане за разноски съгласно списък по чл. 80 от ГПК.

Великотърновският апелативен съд, като взе предвид изложеното в жалбата и доказателствата по делото, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, приема следното:

Ищцата Т. М. И. е предявила против „ЗД „Бул Инс“ АД искове с правно основание чл. 432 ал. 1 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД за заплащане на сумата 80 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди, изразяващи се в търпени болки и страдания от телесни увреждания, получени вследствие на ПТП на 16.12.2020 год., причинено от С. С. С. при управление на л. а. „Фолксваген Пасат“ с рег. № ЕН 11****, чиято „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е застрахована при ответното застрахователно дружество, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на застрахователната претенция до окончателното изплащане.

Първостепенният съд е уважил изцяло предявения иск.

В частта, с която искът за обезщетение за неимуществени вреди е уважен до размер на 30 000 лв., ведно със съответната законна лихва, решението не е обжалвано от ответника и е влязло в сила.

С оглед предмета на обжалване и въведените в жалбата оплаквания, на осн. чл. 269 от ГПК въззивният съд обсъжда и се произнася само относно доказаните в производството неимуществени вреди, претърпени от ищцата и справедливия размер на обезщетението, което следва да ги репарира, като обсъжда и своевременно въведеното от ответника възражение по чл. 51, ал. 2 от КЗ за съпричиняване на вредоносния резултат.

Относно размера на обезщетението за претърпените от ищцата неимуществени вреди:

От писмените доказателства: Епикриза от 24.12.2020 г., издадена от УМБАЛ „Д-

р Г. Странски“ АД – гр. Плевен и цялата медицинска документация, намираща се в Клиника по ортопедия и травматология; Рентгенография на таз, десен ханш и ляв крак от 23.03.2021 г. от Междубошинска болница „Кастелсаразен Моасак“ – Франция, Лист от 06.05.2021 г. за преглед в болнично заведение „Ажен – Нерак“, Отделение по ортопедична хирургия и травматология - Франция, както и от заключението на съдебномедицинската експертиза, допусната от първата инстанция, се установява, че при процесното ПТП ищцата е получила следните увреждания: счупване на костите на тазовия пръстен на две места (между двете срамни кости и в областта на дясната седалищна кост); спукване в областта на леглото на главичката на лявата тазобедрена става и счупване на двете кости на подбедрицата (голям и малък пищял) на левия крак. Съобразно медико-биологичните им признаци, травмите са довели до трайно затруднение на движенията на снагата и таза, както и трайно затруднение на движенията на левия крак. В резултат на увредите има значително нарушение на функцията на ходенето и причиняване на интензивни (особено през първите два - три месеца) и продължителни болки и страдания в областта на целия ляв крак и цялата поясно – тазова област.

Лечението на ищцата първоначално е проведено в Клиниката по ортопедия и травматология на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ АД – гр. Плевен, където е извършена ортопедична операция – репозиция (наместване) на счупените костни фрагменти на подбедрицата и фиксиране със „специален ортопедичен пирон“ (метален имплант) и „статичното му заключване“ в областта на големия пищял. След седмица ищцата е изписана с подобрение за продължаване на лечението в домашни и амбулаторни условия, като са препоръчани: смяна на превръзките през два дни; сваляне на конците от раната след 12 дни; прием от ищцата на антикоагулантни медикаменти 30 дни и спазване на строг постелен режим 60 дни. При личния преглед ищцата е споделила на вещото лице, че е спазвала стриктно препоръките, ходила на контролен преглед. Не са представени документи за тези прегледи.

Според рентгеновите снимки от 23.03.2021 г. и медицинската документация от 06.05.2021 г. от болничните заведения във Франция, които са изследвани от вещото лице, при ищцата са установени: лекостепенно увреждане на малкопищялния нерв на левия крак; вторична некроза (секретиращи фистули по кожата в областта на формирането на някои белези); „вертикална нестабилност“ на лявата половина на таза поради дивергенцията (раздалечаването) на двете рамена на срамната кост след нейното зарастване и оток на лявата подбедрица с изкривяване навътре на глезена и стъпалото на левия крак.

Според експертното заключение в продължение на около 8-9 месеца ищцата е търпяла болки и страдания, които условно могат да бъдат разделени на силни през първите 3 месеца, средно интензивни през следващите около 2 месеца и по-слаби през

останалите 3 - 4 месеца.

Ищцата е в сравнително добро общо състояние към момента на прегледа от вещото лице (14.11.2022 г.), ходи с една патерица. На лявата подбедрица има масивен белег от зараснала рана с големи размери – 19/13 см. – меко-еластичен, сивкав, силно хлътнал, локализиран по вътрешна и отчасти по предна и задна повърхности на горната и средната трета на подбедрицата. На коляното в ляво има друг вертикален белег от оперативна рана с дължина 11 см. и линейна форма. По задно-вътрешната повърхност на колянната става има трети по-малък белег, също хлътнал навътре, с овална форма с диаметър 3 см. По вътрешната повърхност на глезена има друг подобен белег с овална форма и диаметър 2.5 см. Налице е деформация и изкривяване навън на лявата подбедрица в горна трета, а в средна и долна трета тя е леко оточна и удебелена. Колянната става също е оточна. Движенията в лявата колянна става са възможни, но слабо ограничени.

Ищцата се оплаква от болки при промяна на времето и при натоварване на крака при по-дълго ходене. Може да ходи и с бастун, но се чувства по-стабилна и сигурна с патерицата. Бастуна ползва предимно в къщи. Вещото лице не е установило отпадни явления при кожната сетивност. Секретиращите фистули и кожни некрози, установени във Франция, са зараснали.

Според вещото лице, към настоящия момент възможностите на медицината за подобряване състоянието на ищцата са практически изчерпани. И в медицинските документи от прегледите във Франция не се предлага конкретна операция за пълно възстановяване функцията на долния крайник. Вещото лице счита, че състоянието на ищцата към момента ще остане дефинитивно и не може да се очаква подобрене в резултат на някакво балнеоложко или хирургично лечение. Медико-биологичната квалификация на състоянието е постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Вещото лице е категорично, че усложненията и остатъчните явления са в пряка причинна връзка с първоначално получените травми.

Счупванията са лекувани консервативно с покой, а фрактурата на големия пищял - с операция и монтиране на метален имплант. Няма данни за съпътстващи заболявания, които да оказват влияние върху продължителността на оздравителния процес, който при фрактури с подобна локализация нормално продължава до 7-8 месеца при липса на усложнения. В конкретния случай се касае за тежки и многофрагментни травми на костите.

Според заключението на съдебно-психологическата експертиза ищцата е възприела злополуката като животозастрашаваща. Към момента е в перманентно потиснато настроение, със занижена самооценка, изпитва страх и тревога, има нарушения в качеството на съня. Налице е абнормна по продължителност потиснатост

на настроението, обусловена от физическите недъзи. Според вещото лице това настроение, както и понижената самооценка, вероятно ще останат и в бъдеще. Възможно е да се снижат или изчезнат чувството за страх и тревога при изпълнение на ежедневните дейности при самообслужване и придвижване.

От разпита на свидетелите М. Д. К. – снаха на К. В., с когото ищцата живее на съпругески начала, се установява, че след произшествието ищцата била закарана в болница в гр. Плевен, където била оперирана. След седмица я изписали и я докарвали вкъщи. Около два месеца след това била на памперси, защото не можела да се обслужва. Ангажирали жена, на която заплащали да помага в обслужването ѝ, в поддържането на тоалета. Плащали на жената и след като свидетелката и съпругът ѝ заминали във Франция, където живеят. Когато започнала да се изправя седнала – м. януари-февруари, заминала във Франция при свидетелката и съпруга ѝ. Там я водили на лекари, които казали, че състоянието ѝ е сложно. Имала инфекция. Искали да ѝ правят пластика заради белезите. Тя не се съгласила. Докато била във Франция, първо била на легло и се нуждаела от грижи при обслужването. След това започнала да се вдига, ползвала патерици. Било трудно, имала страх да не падне. Започнала да се придвижва до тоалетната с количка. До месец октомври била във Франция. Оплаквала се от болки в крака при ходене, ходела по-разкрячена. Плачела заради състоянието си, заради нуждата някой да се грижи за нея. Станала нервна, чувствала се съсипана, целият ѝ живот бил променен. До инцидента ищцата се грижела за фактическия си съжител, който е на инвалидна количка.

Свидетелят К. И.ов В. живее с ищцата на съпругески начала от три години. Преди инцидента тя била здрава и се грижела за него. И сега го прави, но ѝ е трудно. Движи се с патерица. Кракът ѝ боли, когато го натовари.

Въззивният съд намира, че определеното от първостепенния съд обезщетение в размер на 100 000 лв. е напълно адекватно на доказаните по делото претърпени от ищцата болки и страдания в резултат на травмите, получени при ПТП и няма основания за намаляването му, в каквато насока е искането на жалбоподателя.

При определяне размера на обезщетението за претърпените от ищцата неимуществени вреди от съществено значение в случая са вида на получените телесни увреди, продължителността на лечението и негативната прогноза за пълното ѝ възстановяване. При процесното ПТП ищцата е получила тежки и многофрагментни травми на костите, които са довели до състояние, представляващо постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота. Лечението е било продължително и е включвало и оперативна интервенция. През първите три месеца болките са били интензивни, а в следващите пет-шест месеца – средно и слабо интензивни. За период от около два месеца ищцата е била обездвижена, на легло, като е била принудена да ползва грижите на близките си за обслужване и тоалет. Върху левия крак има няколко

белега от извършените интервенции, подбедрицата е деформирана и изкривена, а колянната става – с оток. Според експертното становище не може да се очаква подобрене в състоянието на ищцата, тъй като практически възможностите за лечение са изчерпани.

Следва да бъдат съобразени и последиците от получените травми за психиката на ищцата. Житейски обосновано е да се приеме, че незадоволителното здравословно състояние и негативните прогнози за възстановяване създават потиснатост на настроението и ниско самочувствие.

От значение при определяне на размера на обезщетението е и възрастта на ищцата към датата на ПТП (44 години), до който момент тя е била работоспособна и в добро здраве, грижела се е за фактическия си съпруг, който е инвалид първа група.

Не на последно място следва да бъдат отчетени и социално-икономическите условия в страната към м. декември 2020 г., когато ищцата е получила телесните увреждания при ПТП.

Предвид всичко изложено, обезщетение в размер на 100 000 лв. е напълно съответно на доказаните по делото неимуществени вреди, претърпени от ищцата и на принципа за справедливост по чл. 52 от ЗЗД.

По възражението за съпричиняване:

Въззивният съд намира за обоснован и възприетия от първата инстанция процент на съпричиняване на вредоносния резултат от ищцата, а именно – 20%.

Механизмът на ПТП е установен чрез допуснатата пред първоинстанционния съд авто-техническа експертиза. Произшествието е настъпило на 16.12.2020 г. в тъмната част на денонощието в гр. Койнаре, на ул. “Милчо С.ов”. Пътното платно е с ширина 5.80 м., без осева линия. В източната част има затревена площ без обособен тротоар. На запад от пътното платно има затревен участък, който от края на платното до тротоара е 4 м., а тротоарът е 2 м.

Лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № ЕН 11**** се е движел в посока от гр. Койнаре към с. Глава със скорост 76,4 км/ч. По същото време ищцата и свидетелката А. В. са се движели по улицата на границата между десен банкет и десен край на платното за движение. Ищцата се е движела по асфалтовата настилка, на около 30 – 40 см в ляво от десния край на платното за движение в посока с. Глава. Автомобилът е достигнал попътни движещите се пешеходки и е последвал удар между автомобила (предна дясна ъглова част) и ищцата.

Автомобилът се е движел на къси светлини, при което водачът е имал техническа възможност да възприеме двете пешеходки на разстояние от 61,96 - 62,72 м. от мястото на удара. Опасната зона - необходимото разстояние за спиране, което автомобилът изминава от момента на възприемане на опасността до момента на пълно

спиране с максимална ефективност, при движение със скорост 76.4 км/ч е 77.04 м., което означава, че при тази скорост водачът на автомобила не е имал техническа възможност да предотврати удара. Ако се е движел със скорост от 50 км/ч, опасната зона е 40.44 м., съответно – при движение с разрешена скорост водачът би могъл да спре и да предотврати произшествието.

Според вещото лице причини за настипилото ПТП са движението на ищцата на пътното платно и движението на автомобила със скорост по-висока от максимално допустимата за дадения пътен участък. Отделно от това, експертът посочва, че водачът е имал техническа възможност да предприеме маневра „заобикаляне“, предвид липсата на трафик по това време на денонощието (според данните по делото) и така да предотврати удара.

Въз основа на така установеното, напълно обоснован е изводът, че приносът на водача на автомобила за настъпване на произшествието е значително по-висок от този на ищцата. Той е управлявал автомобила със скорост над разрешената за пътния участък, с което е нарушил разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от ЗДвП. В отклонение от задълженията си по чл. 20, ал. 2 от ЗДвП водачът не е съобразил скоростта на движение на автомобила с конкретните условия на видимост – движението е било в тъмната част на денонощието, в населено място. От своя страна ищцата като пешеходец е нарушила нормата на чл. 108, ал. 2 т. 1 от ЗДвП, тъй като движение на пешеходец по пътното платно е допустимо само когато няма тротоар или банкет или е невъзможно те да бъдат използвани, а в случая в ляво от улицата има тротоар, който е могъл да бъде използван за придвижване. Освен това, движението по пътното платно трябва да е само противоположно на посоката на движение на пътните превозни средства, а не попътно, както се е движела ищцата. Приносът на ищцата за настъпване на ПТП е в значително по-ниска степен, а именно – 20%, тъй като по делото е установено, че при управление на МПС с разрешена скорост водачът е имал техническа възможност да спре и да избегне удара с движещия се по пътното платно пешеходец.

Във връзка с възражението за съпричиняване ответникът не е въвел своевременно в първоинстанционното производство твърдение за внезапно навлизане на ищцата на пътното платно, поради което същото не може да бъде разглеждано за пръв път от въззивната инстанция. Отделно от това, по делото не е установено подобно поведение от страна на ищцата.

С оглед на изложеното по-горе, предявеният иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ е основателен в размер на 80 000 лв. (след приспадане на процента на съпричиняване), ведно със законната лихва от датата на предявяване на претенцията пред застрахователя до окончателното изплащане, както е приел и първостепенният съд, съответно - въззивната жалба срещу решението в частта, с която претенцията е

уважена за разликата над 30 000 лв. до 80 000 лв. е неоснователна.

При този изход на делото пред въззивната инстанция в полза на адв. Р. М. следва да бъде присъдено възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА за защита на ищцата във въззивното производство в размер на 4 650 лв., определено по чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждение съобразно обжалваемия интерес (50 000 лв.).

Така мотивиран и на осн. чл. 271, ал. 1 от ГПК, съдът:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 36/15.03.2023 год. на Окръжен съд – Плевен по т. д. № 119/2022 год. по описа на същия съд в обжалваната част, с която „Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД - гр. София е осъдено на осн. чл. 432, ал.1 от КЗ да заплати на Т. М. И. от гр. Койнаре, обл. Плевен разликата над 30 000 лв. до 80 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди от настъпило на 16.12.2020 г. в гр. Койнаре ПТП, ведно със законната лихва върху главницата от 05.05.2021 г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА „Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД - гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, ЕИК 831830482, да заплати на адв. Р. М. от САК сумата 4 650 лв. (четири хиляди шестстотин и петдесет лева) възнаграждение по чл. 38 от ЗА за оказана на ищцата Т. М. И. безплатна защита пред въззивната инстанция.

Решението е постановено при участието на трето лице - С. С. С. - помагач на ответника „Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____